

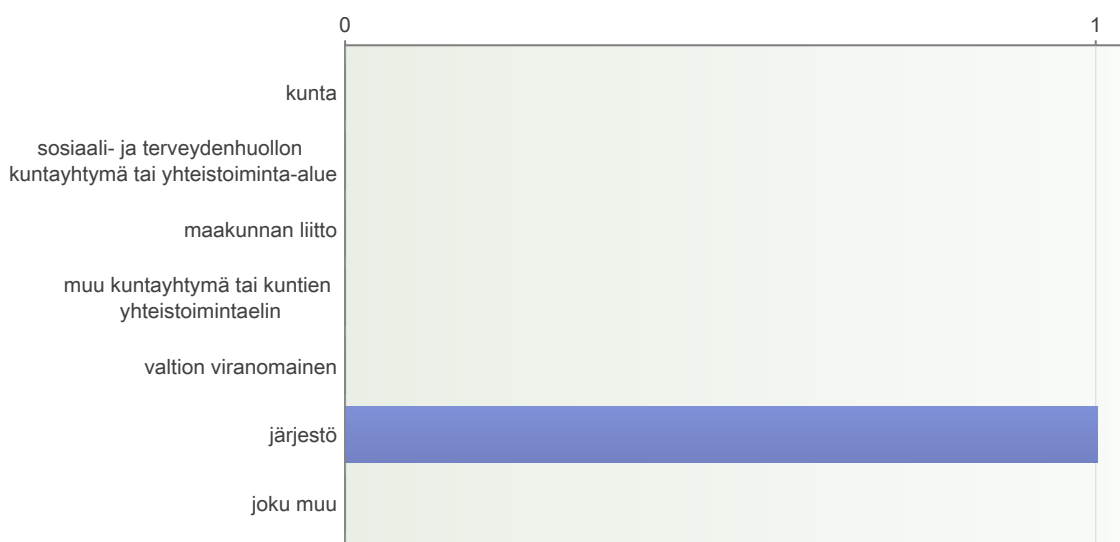
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Pelastakaa Lapset ry	Tiina-Maria Levamo	Riitta Hyytinen riitta.hyytinen@pelastaka alapset.fi gsm +358504310094		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Sote-uudistuksella voidaan lisätä yhdenvertaisuutta esimerkiksi lastensuojelun palvelujen saannissa eri alueilla, jos osaamista pystytään tarjoamaan lisää maakuntatasolta kuntatasolle. On kuitenkin otettava huomioon, että erityisesti lastensuojelussa pätevien sosiaalityöntekijöiden saaminen on jo tähänkin mennessä ollut joillakin alueilla lähtökohtaisesti haastavaa eikä tämä pula häviä, vaikka palvelut keskitetään maakuntiin.

Lisäksi oman haasteensa tuo se, miten palveluiden saavutettavuus taataan lähipalveluna. Lastensuojelussa valtaosa palveluista on tärkeää tuoda lähelle ihmisten arkea ja samanaikaisesti palveluiden kokonaisuus on tarpeen jatkossakin koota monitoimijaisessa verkostossa. On siis oleellista, että lastensuojelun sosiaalityön yhteys ihmisten lähiympäristöön ja –verkostoihin säilyy matalakynnyksisenä. Lastensuojelun erityisosaajien on siksi jatkossakin jalkauduttava ihmisten keskuuteen.

Palvelut on tuotava lähelle myös siksi, että lastensuojelun asiakasperheet ovat erityinen ryhmänsä: jos lapsen tarvitsemat palvelut ovat etäällä kodista, voi palveluihin pääseminen olla monista syistä haastavaa ja jäädä jopa

toteutumatta.

Jos lastensuojelun sosiaalityö ja muut erityispalvelut keskitetään maakunnallisiksi tai seudullisiksi yksiköiksi, on luotava selkeät toimintamallit siitä, miten lastensuojelutiimit säilyttävät yhteytensä lähialueisiin ja lasten ja perheiden muihin palveluihin.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Katso SOSTEn lausunto

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntalain 26. pykälässä maakuntahallitus veloitetaan asettamaan nuorisovaltuusto tai vastaava vaikuttajaryhmä. Toimielimen tehtävä tulee määritellä niin, että se lisää aidosti lasten ja nuorten osallisuutta. Uhkana muuten on, että rakennetaan ensisijaisesti tulevan maakuntahallinnon rakenteisiin sopivaa kuin lapsia ja nuoria heille mielekkäällä tavalla osallistavaa mallia lasten ja nuorten kuulemiseen.

Lasten ja nuorten osallistumiseen tulee varata sille erikseen kohdennettuja resursseja, osallistumisen vahvistaminen vaatii omaa suunnitteluaan sekä kaikkien toimijoiden koulutusta.

Maakuntien ja kuntien jo olemassa oleva nuorisovaltuustorakenne ei silti riitä takaamaan sitä, että eri ikäisten lasten ja lapsiryhmien kokemukset palvelujen käyttäjinä ja kehittäjinä tulisivat otetuiksi huomioon.

Lasten osallisuutta on osana tätä uudistusta ja sen tulevaa toimeenpanoa tarkasteltava tunnustaen, etteivät nyt kaavailut ja jo olemassa olevat edustukselliset rakenteet (esim. nykyiset kuntien ja tulevat maakuntien nuorisovaltuustot) ja toimintatavat ole vielä riittäviä erilaisten lapsiryhmien kokemusten ja näkemysten välittämiseen maakunnan eikä kunnan päätöksenteossa ja sosiaali- ja terveyspalvelujen laadun arvioinnissa ja kehittämisessä. Ulkopuolelle jäävät esim. ne lapset ja nuoret, jotka ovat lastensuojelun, kuntoutuksen, kotoutumisen tai TE-palveluiden piirissä.

Demokratian aito toteutuminen vaatii lapsia ja nuoria aktivoivien nykydemokratian muotojen tarkastelua, ja sen tunnustamista, etteivät pelkät edustukselliset ja hallinnon kannalta sopivat rakenteet automaattisesti takaa lasten ja nuorten demokraattisia mahdollisuuksia, eivätkä näin ollen ole merkki kansanvallan toteutumisesta heidän kohdallaan.

Nuorisotutkijoiden laatimassa selvityksessä Euroopan neuvostolle (2014) käy ilmi, että erityisesti paikalliset ja aluekohtaiset ratkaisut, joilla tähdätään osallistavan demokratian ja deliberatiivisen demokratian keinoin lasten ja nuorten osallistamiseen yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ovat suositeltavia, mutta yhtä lailla kansalaistoiminnan ja digitaalisen ympäristön hyödyntäminen ovat lasten ja nuorten elämässä aitoja ja konkreettisia vaikuttamisen ympäristöjä.

Lisäksi maakuntien ja kuntien valmius ottaa vastaan ja viedä päätöksenteossa ja laadun varmistamisessa tulevaisuudessa eteenpäin lasten ja nuorten harjoittaman kansalaisaktiivisuuden kautta nostamia epäkohtia täytyy rakenteiden suunnittelun rinnalla säilyä.

Eri ikäisten ja erilaisiin viiteryymiin kuuluvien lasten ja nuorten demokraattisten osallistumistapojen toteutuminen on taattava myös digitaalisessa ympäristössä.

On varmistettava, että kaikki lapset, myös mm. etnisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvat, vammaiset, maahanmuuttajataustaiset, saavat tarpeeksi heidän ikätasonsa mukaista tietoa meneillään olevista uudistuksista ja niiden vaikutuksista heidän elämäänsä, sekä tarjolla olevista mahdollisuuksista vaikuttaa ja tulla huomioiduiksi myös maakunnan/kunnan rajapintaan luodun rakenteen ulkopuolelta käsin ja asiakassuhteissaan.

Maakuntalain 28. pykälää maakunnan toiminnasta tiedottamisesta tulisikin arvioida myös tästä lapsille ja nuorille tiedottamisen näkökulmasta tarkemmin huomioiden myös, mitä YK:n lapsen oikeuksien sopimus velvoittaa ja YK:n lapsen oikeuksien komitea on suosittanut Suomelle lasten osallistumisesta.

Valtuuston tulisi maakuntastrategiassa määrittää, miten lapset ja nuoret voivat yllä mainituin osallisuutta vahvistavin keinoin osallistua päätöksentekoon vaalien ulkopuolella.

Euroopan neuvoston (EN) jäsenmaissa hyväksi todettuihin lapsia ja nuoria osallistaviin käytäntöihin ja toimintatapoihin voi tutustua tästä linkistä:

http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/youthparticipation_goodpractices.pdf

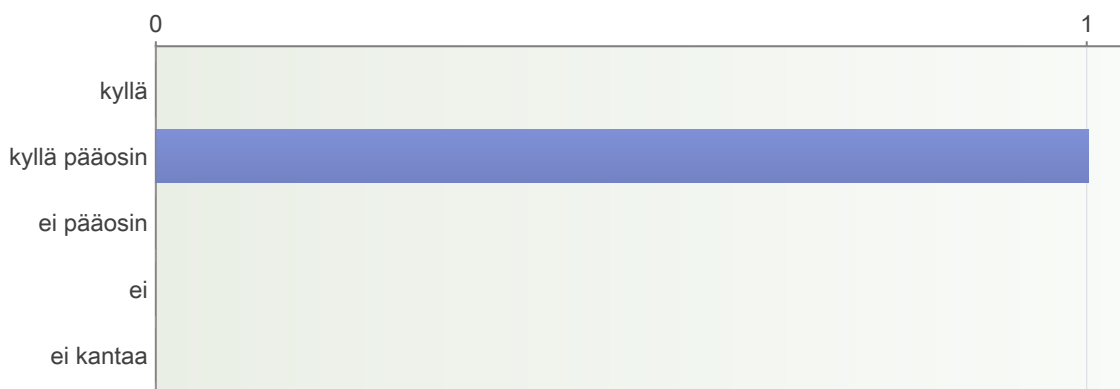
Tässä EN:n selvityksessä suositellaan myös, että äänestysikärajaa tulisi laskea, jotta lapset ja nuoret voisivat jo aikaisemmassa vaiheessa osallistua päätöksentekoon EN:n jäsenmaissa, erityisesti kuntatasolla.

EN on lisäksi laatinut kattavan arvion lasten ja nuorten osallistamisen rakenteista ja Suomen harjoittamista toimintatavoista (2011). Selvityksessä todetaan, että Suomessa lasten ja nuorten osallistuminen on luotu rakenteellisesti ”ylhäältä alas” ja tarvetta vahvistaa yksittäisten lasten ja nuorten ja heidän ryhmiensä omista yhteisöistään nousevaa osallisuutta ja demokratiaa tarvitaan. EN:n raportin ja suositusten tulisi ohjata nyt meneillään olevaa uudistusta. Raportin ja sen suositukset voi lukea täältä:

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168046c47e>

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

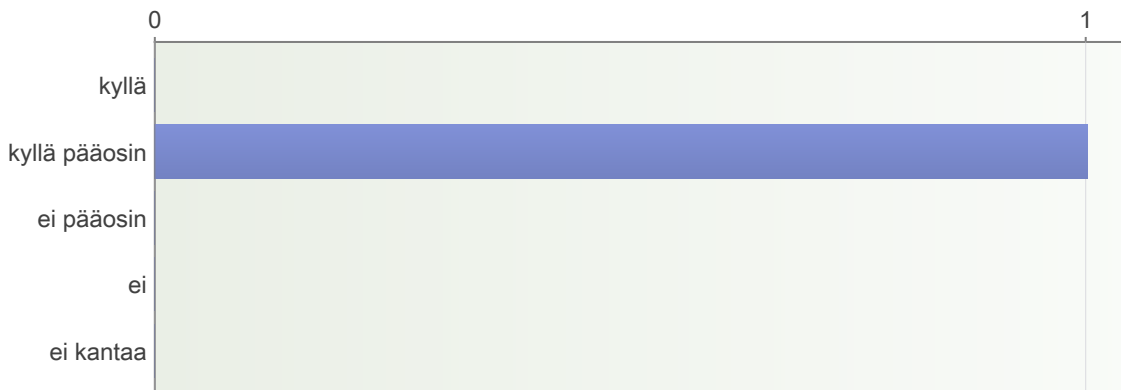

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Katso SOSTEn lausunto

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

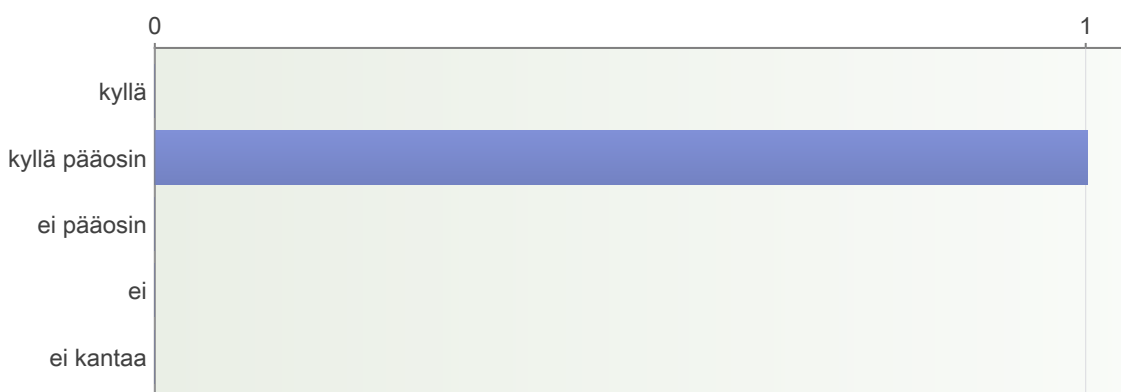

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Tuemme SOSTEn lausunnon esitystä siitä, että jokaiseen maakuntaan luodaan järjestyhteistyötä edistävä toimintarakenne, joka kokoaa järjestöt ja maakunnan päättäjät. Tähän järjestyhteistyörakenteeseen olisi luontevaa sovittaa myös järjestöjen kautta kanavoitavissa olevia lasten ja nuorten kokemusasiantuntijuuden muotoja. Katso tarkemmin SOSTEn lausunto

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Asukkaiden osallistumisoikeuksien turvaaminen on oleellista ja sille on luotu rakenteita. Haluamme kuitenkin lastensuojelujärjestönä korostaa lastensuojelun asiakasperheiden ja erityisesti lasten osallisuuden varmistamista prosesseissa ja palvelujen suunnittelussa. On tärkeää luoda sellaisia kokemusasiantuntijuuden rakenteita ja muotoja, joilla palveluista luodaan aidosti asukkaita ja asiakkaita palvelevia ja heidän asiantuntijuuttaan arvostavia. Asiakkaiden, niin asiakasperheiden kuin lastenkin mukaan

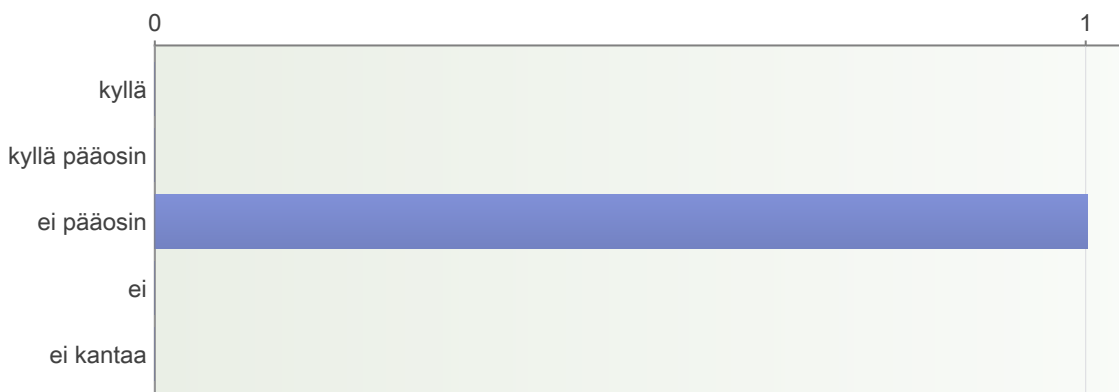
ottaminen myös prosessien, palveluiden ja organisaatiotapojen onnistuneisuuden ja toimivuuden arviointiin on ehdottoman tärkeää ja sen järjestäminen on oleellista. Kokemusasiantuntijuus antaa maakuntiin ja kuntiin sekä niiden rajapintaan mahdollisuuden ohjata ja johtaa paremmin pohjaten lasten ja lapsiperheiden arjesta välittyvään ajantasaiseen tietoon ja kokemuksiin. Aito ja vastavuoroinen kokemusasiantuntijuus vaatii lasten ja nuorten osallistumista koskevien asenteiden ja toimintakulttuurin muutoksia ja niihin ohjattuja resursseja ja asianmukaista koulutusta. Maakuntalain 5. lukua maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista tulisi arvioida lapsenoikeuspetustaisesti Suomen ratifioiman YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen ohjaamana ja YK:n lapsen oikeuksien komitean Suomelle antamien aiempien suositusten mukaisesti.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Katso SOSTEn lausunto

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- YK on linjannut heinäkuussa 2016 Yleiskommentissaan No. 19 julkisten varojen budjetoinnista lapsen oikeuksien toteutumiseksi. Ohjeistus on annettu kaikille YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen ratifioineille YK:n jäsenvaltioille. Siinä annetaan yksityiskohtaisia ohjeita lapsibudjetoinnin suunnittelemiseksi julkisessa hallinnossa. Tämä ohjeistus tulisi ottaa maakuntauudistusta ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistusta ohjaavaksi työkaluksi.

Ohjeistuksen voi lukea tästä linkistä

<http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/g1616231.pdf>

Ohjeistuksesta on laadittu myös lapsiystävällinen versio

http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/gc_iic_childfriendlyversion_english.pdf

Jotta SOTE- ja maakuntauudistus tukisi kaikkienensa lapsi- ja perhepalveluiden parannuksia, on nykyisissä uudistuksissa huomioitava hallituksen lapsi- ja perhepoliittisen muutosohjelman tavoitteet ja toimet (LAPE). LAPE-ohjelma tähtää lapsiystävällisen maakunta- ja kuntamallin luomiseen. Siinä painottuu lasten ja nuorten osallistumisen edistäminen, päätösten lapsivaikutusten arviointi, lasten ja nuorten hyvinvointia koskevan tietopohjan ja raportoinnin kehittäminen ja lapsiin kohdistuvien kustannusten seuranta yli hallinnonrajojen (lapsibudjetointi). LAPE-pilotoinnin tulosten tulee jatkossa ohjata maakuntien ja kuntien hallinnollisia päätöksiä ja toimeenpanoa.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Varsinkin lastensuojelun erityisosaamista vaativien tehtävien kohdalla keskittäminen on tärkeää. Samalla on varmistuttava siitä, että palvelujen viemistä perheiden lähelle on valmisteltu hyvin ja siihen liittyviin kustannuksiin varauduttu. Perheiden on saatava läheltä palveluja, vaikka erityisosaaminen ja päätöksenteko toteutettaisiin maakuntatasolla. Kaiken kaikkiaan on varmistettava integraation toteutuminen sujuvasti ja lapsi- ja perheystävällisesti, myös uudistuksen siirtymäkauden aikana. Kun palveluja on vietävä keskitetyistä

yksiköistä perheille kuntiin, tuo se muutoksia työtapoihin, vaatii matkustamista ja lisää matkakustannuksia. Perheiden resursseja ei saa lähteä heikentämään sillä, että niille aiheutuisi lisää vaivaa fyysisistä etäisyyksistä.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

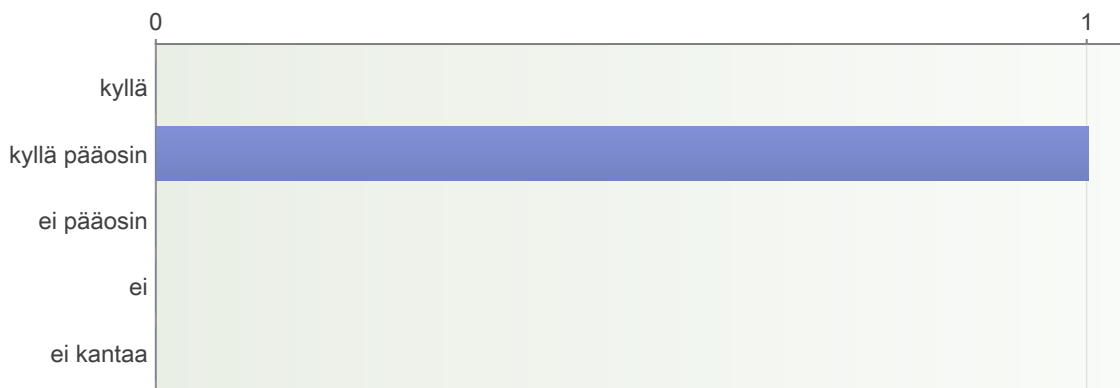

Avoimet vastaukset: kyllä

- Katso SOSTEn lausunto

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

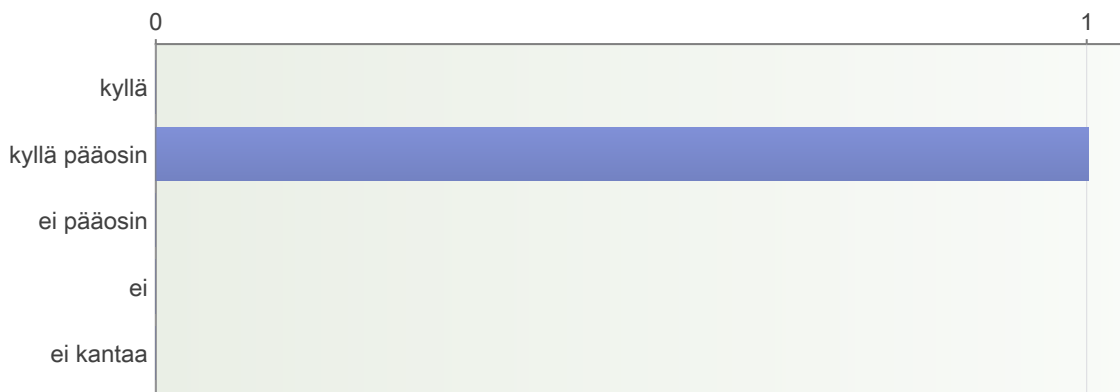

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Integraation osalta on haasteita, kun palveluita tuotetaan useiden toimijoiden toteuttamina ja yhteistyön ja kilpailun yhteensovittaminen ei ole ongelmattonta. LAPEssa esiin tuotu ajatus "Yksi lapsi, yksi suunnitelma" on myös haastava, kun yhden lapsen asioissa mukana on toimijoita sosiaali- ja terveydenhuollon maakunnallisista palveluista, useasta yksityisestä tai järjestötoimijasta ja lisäksi vielä kunnan kasvatustoimijat. Kuntien lastensuojelulain mukaiset lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmat ovat keskeisiä välineitä paikallisen tason palveluiden yhteensovittamiseen. Olisikin oleellista, että jatkossa niin maakunta- kuin kuntastrategiat ja hyvinvointikertomukset sisältäisivät lasten ja nuorten hyvinvointia koskevan oman osionsa.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystalvueluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

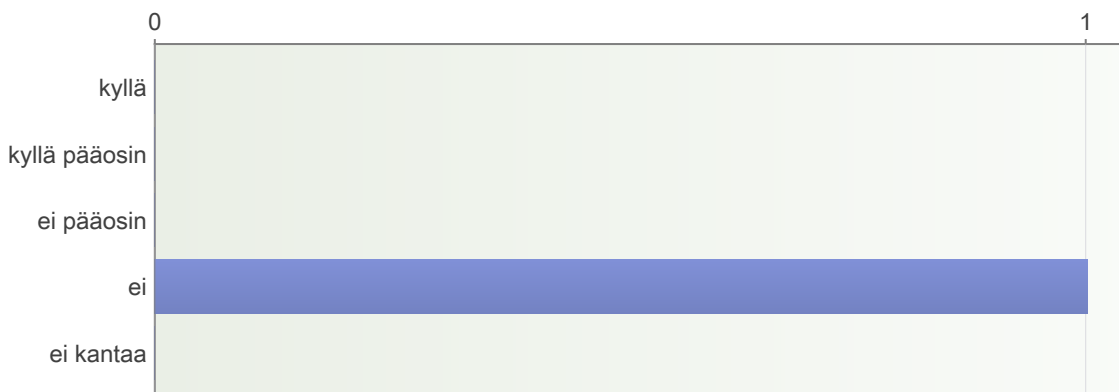
- Valtion ohjauksen vahvistaminen on tärkeää, vaikka se olisikin ristiriidassa "normien purkamisen" kanssa. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota lastensuojelun sijaishuollon valvontaan, koska sijaishuollossa on paljon yksityisiä palveluntuottajia ja nyt lakiluonnoksessa painotus valvonnassa on liikaa omavalvonnan suuntaan. Lasten sijaishuolto on erityistä toimintaa, jossa sen luonteesta johtuen on tärkeää pitää huoli siitä, että laiminlyönnit eivät jää huomiotta eikä huonoa laatua sallita. On tärkeää ottaa huomioon myös se, että purkamalla toimivia ja kansallisesti yhdenvertaisia viranomaisvalvonnan mekanismeja ja valitusmahdollisuuksia saatetaan samalla laiminlyödä YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen vaatimia velvoitteita. Suomi on aiemmin saanut YK:n lapsen oikeuksien komitealta huomautuksen siitä, että sijaishuoltopaikkojen valvonta on heikkoa, joten tähän on kiinnitettävä nyt erityistä huomiota. Sijaishuollossa toteutuneet kilpailutukset antavat viitteitä siitä, että sijaishuollossa saattaa jatkossakin hinta painottua laadun kustannuksella, eikä siihen pidä kannustaa vähentämällä valvontaa. Kustannustehokkuuden painottaminen laadun kustannuksella on myös edistänyt sitä, että suuret kansainväliset palveluiden tuottajat ovat jättämässä järjestöt palveluntuottajina jalkohinsa. Olisi kuitenkin erittäin tärkeää lapsen edun ja oikeuksien näkökulmasta, että sijaishuollon kentässä olisi laajasti laadukkaita, myös ei-voittoa tavoittelevia toimijoita, jotta voitaisiin taata lapselle kulloinkin juuri hänen etunsa mukainen paras palvelu. Tämän varmistamiseksi tarvitaan kentässä erilaisia ja eri kokoisia toimijoita. THL:n laatimassa SOTE-järjestämislain ennakoarvioinnissa on sijaishuollon palveluiden järjestämisestä, palveluiden hankkimisesta ja laadun varmistamisesta nostettu esiin erityisen tärkeitä sijoitettujen lasten ja nuorten oikeuksien toteuttamisen ja hyvinvoinnin varmistamisen näkökulmia. THL:n arvioinnissa muistutetaan myös,

että ”lastensuojelun sijaishuoltoon sijoitetut lapset ovat asiakkaina erityisen riippuvaisia palveluiden toimintakäytännöistä ja siten alttiina mahdollisille väärinkäytöksille.” Pelkkä ilmoitukseen perustuva rekisteröintimenettely ei siis missään nimessä riitä lastensuojelun sijaishuollon palvelujen osalta. Katso myös SOSTEn lausunto.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

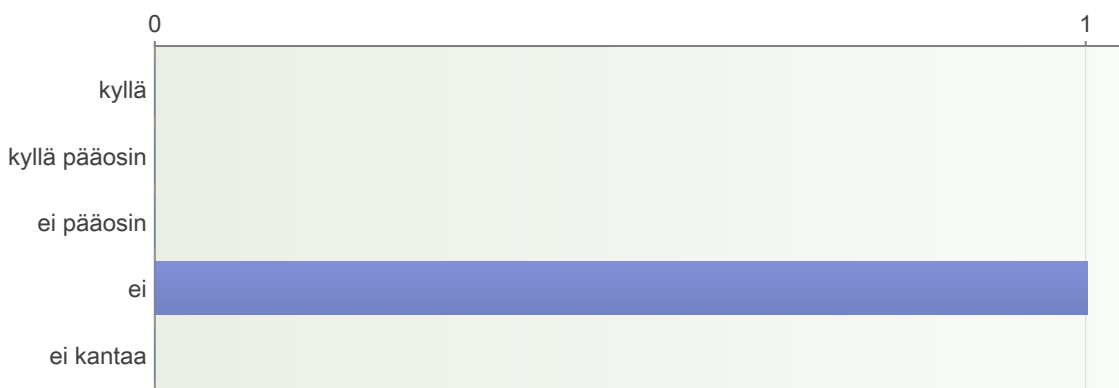

Avoimet vastaukset: ei

- Katso SOSTEn lausunto

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitettun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Katso SOSTEn lausunto

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaita.

Vastaajien määrä: 1

- Yhdymme tässä SOSTEn vaatimukseen järjestöjen palvelutuotannon aseman turvaamisesta ja kolmannen sektorin mahdollisuuksista ja resursseista huolehtimisesta, jotta järjestöt voisivat jatkossakin toimia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Lue lisää SOSTEn lausunnosta.

Lisäksi lasten ja nuorten oikeusturvan toteutuminen on taattava kuten Esa Iivonen ja Kirsi Pollari ehdottavat lapsivaikutusten arviointia koskevassa selvityksessään (2016). Kyseisen selvityksen tulee laajemminkin ohjata keskeisesti meneillään olevien uudistusten suunnittelua ja toimeenpanoa.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaannpanolaisissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaannpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

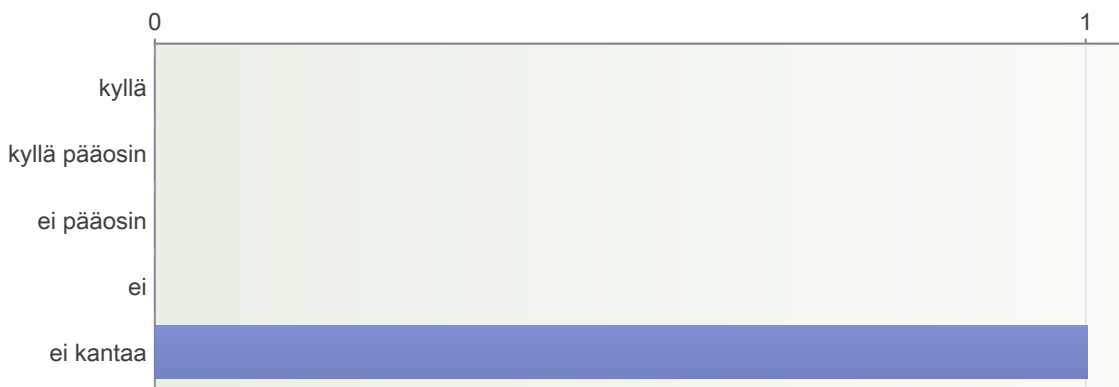
Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaannpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

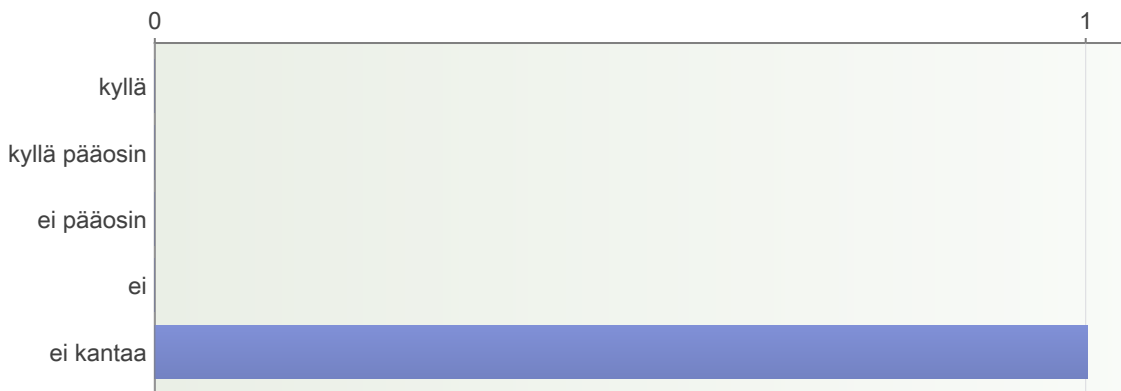
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiassa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

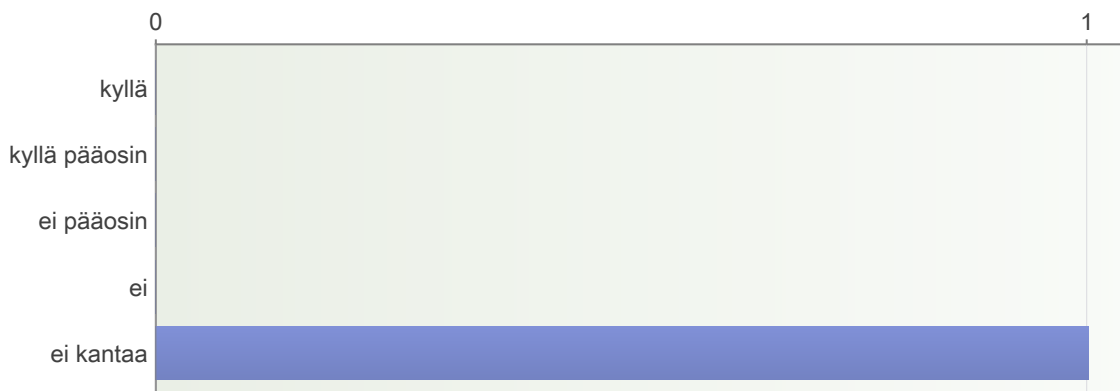
Avoimet vastaukset: ei kantaa

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Ei vastauksia.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

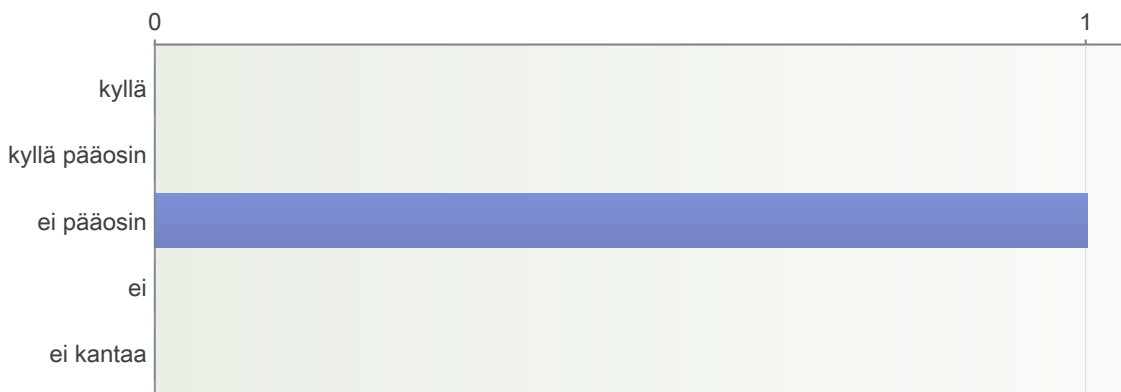

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Katso SOSTEn lausunto

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

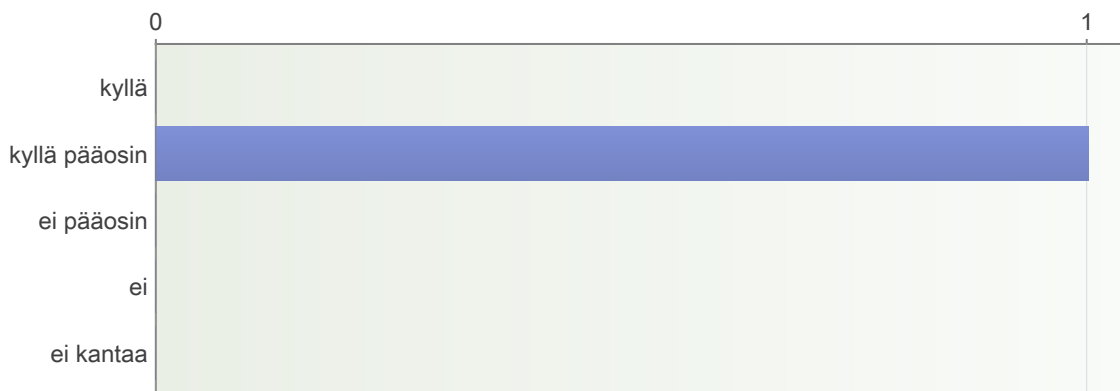

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Katso SOSTEn lausunto

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

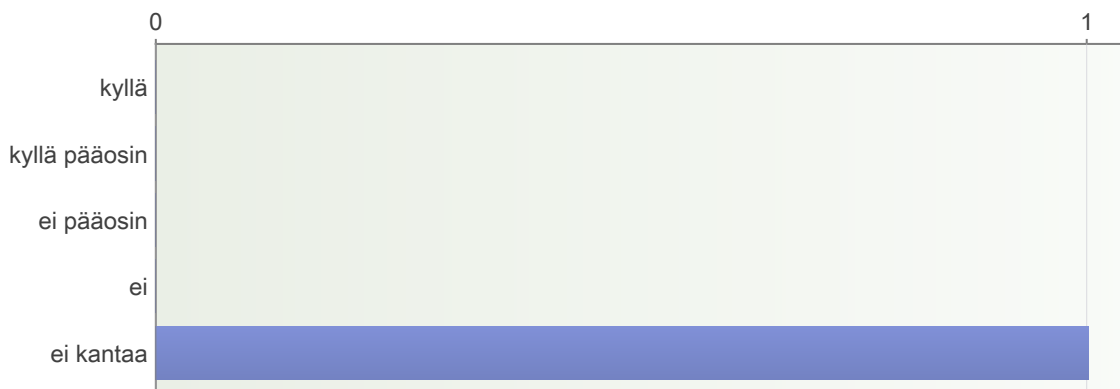

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Katso SOSTEn lausunto

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

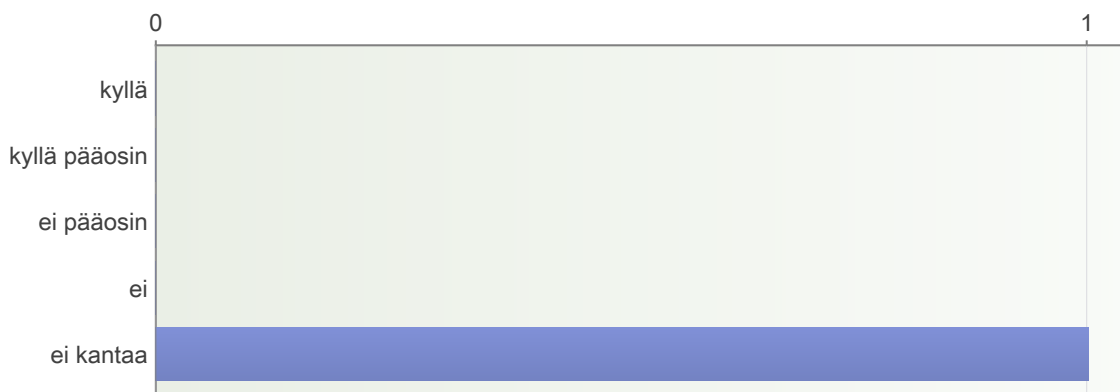
Avoimet vastaukset: ei kantaa

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidätekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena?
(erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

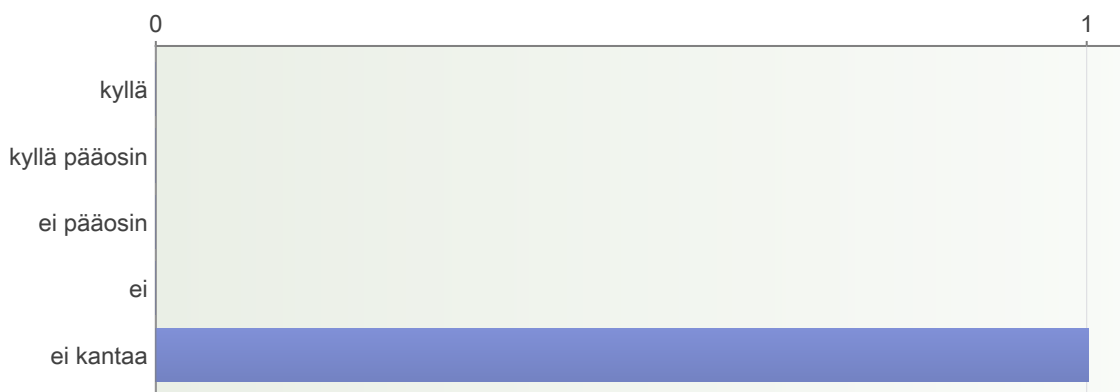
Avoimet vastaukset: ei kantaa

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

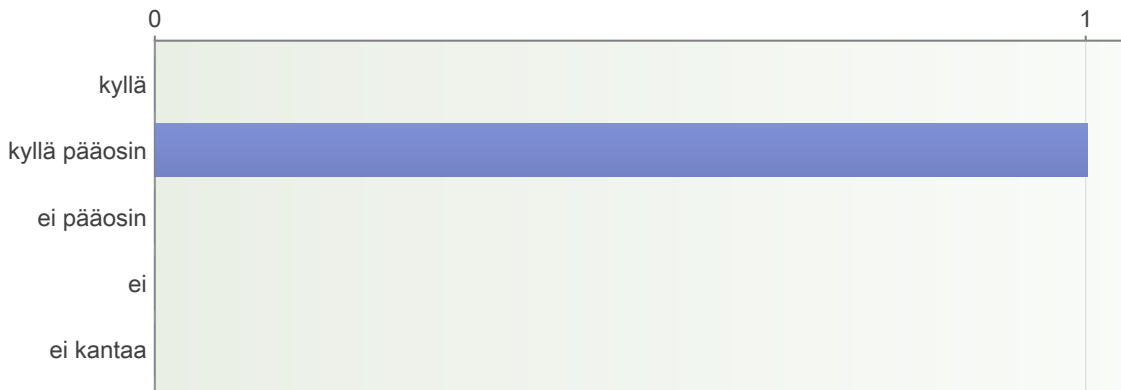
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

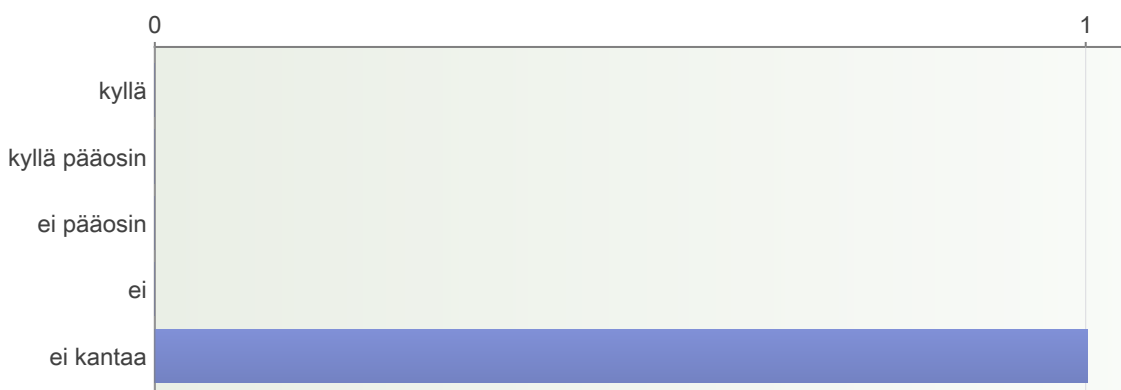
- Katso SOSTEn lausunto

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

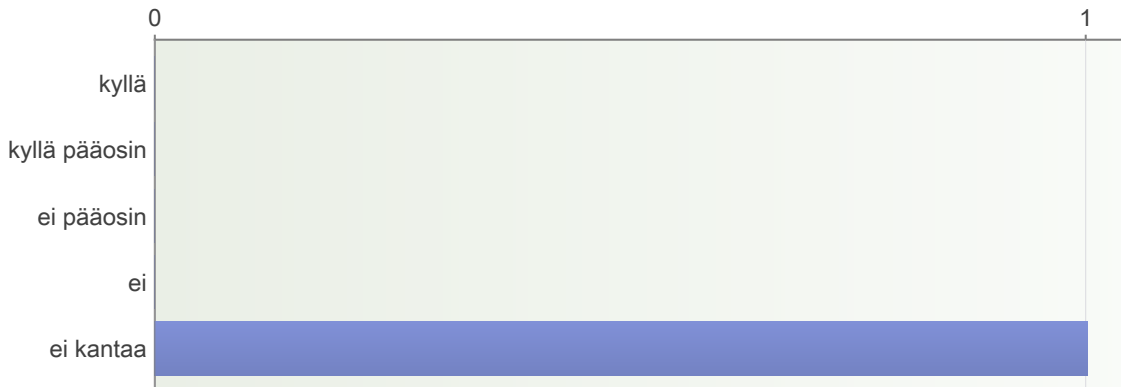
39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Vastaajien määrä: 1

- Katso SOSTEn lausunto

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

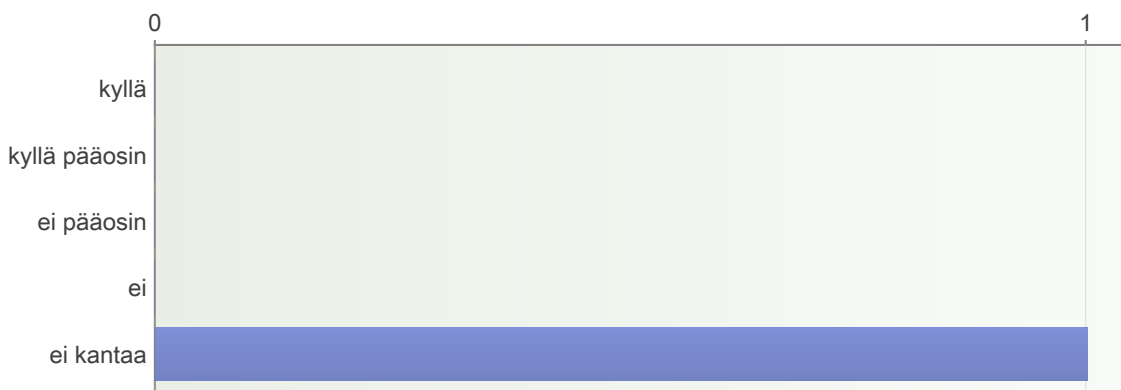
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Yksityisenä palveluntuottajajärjestönä tulevaisuutemme näyttää epävarmalta. Erityisesti haluamme esimerkiksi nostaa esiin Pelastakaa Lapsen ry:n aseman suomalaisena adoption erityisosaajana.

Harvoissa kunnissa ja tulevissa maakunnissakaan on riittävästi erityistä adoption osaamista, joten toivomme jatkossakin tämän osaamisen säilyvän, jotta varmistetaan lapsen etu.

Viiden yhteistoiminta-alueen tehtäviin on suunniteltu sisällytettäväksi kehittämistoiminnan edellyttämää yhteistyötä. Erityisen tärkeänä näemme, että lastensuojelun kehittämisestä ja erityisosaamisen ylläpidosta huolehditaan myös tässä yhteydessä.

Adoption erityinen osaaminen ja kehittäminen voisi olla yksi tällainen yhteistoiminta-alueilla huolehdittava osa-alue, mutta siinä toivomme otettavan huomioon Pelastakaa Lasten roolin adoption erityisosaamisen järjestönä.

Tämä osaaminen ja sen ylläpito sekä jatkuva kehittäminen voitaisiin delegoida Pelastakaa Lapsille, joka on tehnyt vuosikymmeniä adoptiotyötä (aiemmin STM:n ja nyt Valviran luvalla toimivana adoptiotoimistona) ja kehittänyt sitä ainutkertaisella panoksella.

Pitkäjänteistä, pitkälti RAY:n tuella tehtyä kehittämistyötä ei kannata heittää hukkaan eikä sitä sellaisenaan voi siirtää minkään yhteistoiminta-alueen vastuulle.

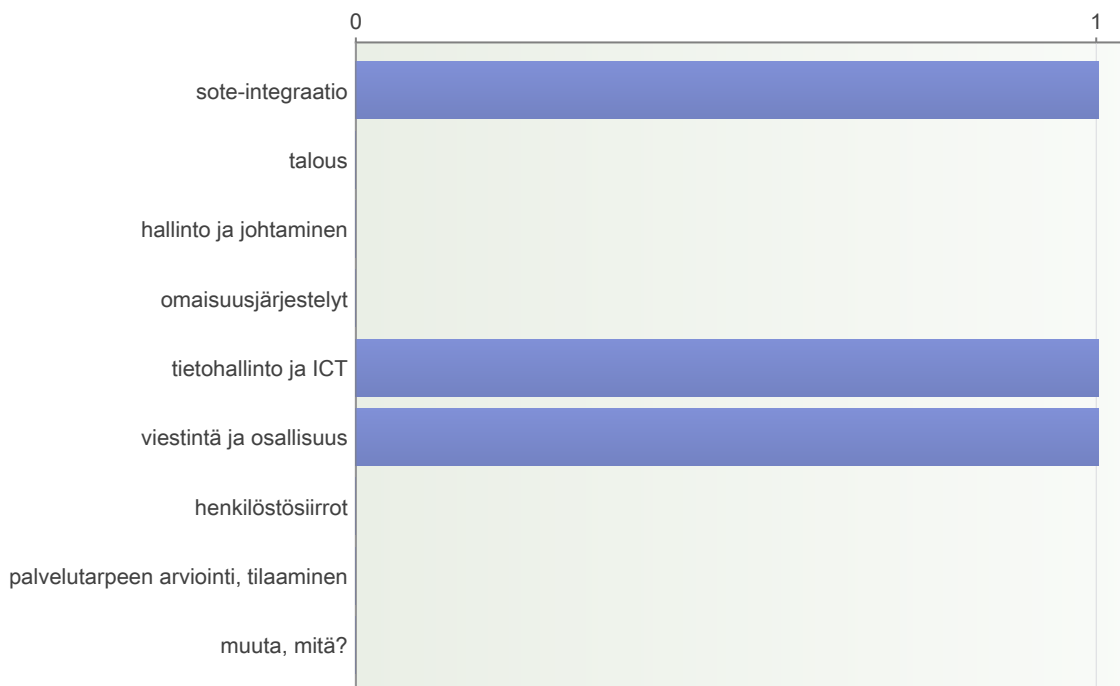
Muilta osin olemme kannamme huolta siitä, miten järjestöjen tarjoamat palvelut säilyvät tulevassa kansainvälisten yritysten helposti valtaamassa kilpailussa.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.